

Provincie Noord-Holland
t.a.v. Statencommissie Ruimte Wonen en klimaat
Postbus 3007
2001 DA Haarlem

Van:

Bewonersvereniging Zijkanaal H
Zijkanaal H-weg 08
1037RS Amsterdam

Amsterdam 4 oktober 2020

Onderwerp: Windturbines in het Noorder-IJplas park Amsterdam

Referentie: brief NDSM Energie van 5 september 2020 aan RWK

Geachte Commissie RWK,

In de RWK Commissievergadering van 24 augustus heeft een van de leden van onze vereniging, de heer Breedijk, ingesproken. Naar aanleiding hiervan heeft NDSM Energie u een brief geschreven waarin zij stellen dat er bij die inspraak feitelijke onjuistheden zijn gezegd.

De brief geeft niet aan welke feitelijke onjuistheden er toen zijn gezegd. Wel schetst de brief een beeld van het RES Amsterdam Zoekgebied 2 dat niet de onze is.

Initiatief van 5 coöperaties.

Het is een bestuurlijke misvatting dat het oprichten van een windturbine door een burgercoöperatie automatisch voor draagvlak zorgt. Leden van een burgercoöperatie zorgen niet voor draagvlak. Draagvlak kan alleen worden verkregen bij de belanghebbende omwonenden.

Wij, de belanghebbende omwonenden van de Noorder-IJplas, zijn faliekant tegen de plannen van de coöperaties omdat:

1. De locatie van zoekgebied 2 betreft twee zeer waardevolle stadsparken, het Noorder-IJplas park en het Keerkringpark. Deze zijn onderdeel van de Amsterdamse Hoofdgroenstructuur waar niet mag worden gebouwd. Door de enorme verdichting van de woningbouw binnen de stadsgrenzen zijn stadsparken essentieel voor het welzijn van de burgers.
2. Aantasting van de leefomgeving. De RES Amsterdam kent ook een scenario Leefbaarheid. In dit scenario komt zoekgebied 2 niet voor. Hiermee erkent ook de RES de aantasting voor de leefomgeving in dit gebied. Slagschaduw, geluidsoverlast en zichtvervuiling zijn niet verenigbaar met een leefbare omgeving.
3. Waardevermindering van onze woningen. Minister Wiebes heeft in een brief aan de tweede kamer van december 2019 gesteld dat wetenschappelijk onderzoek heeft uitgewezen dat woningen binnen een straal van 2000 meter een waardedaling van gemiddeld 5% ondervinden. Voor onze situatie betekent dit 3500 woningen met een totale waardedaling van 40 miljoen Euro. Dit is maatschappelijk onaanvaardbaar. Bovendien komt de business case voor de windturbines niet uit: de opbrengsten uit energieverkoop minus de afschrijving op investeringen en minus de 40 miljoen compensatie aan huiseigenaren resulteert in een negatief rendement.

Plannen met een lange voorgeschiedenis.

NDSM Energie heeft in 2016 in het kader van “Wind op land” al een omgevingsvergunning aangevraagd voor de bouw van windturbines bij de Noorder-IJplas. Ook toen heeft onze Bewonersvereniging eerst met NDSM-Energie gesproken. Toen bleek dat er geen luisterend oor bestond bij NDSM-Energie voor de problemen die we zouden ervaren met windturbines op deze locatie heeft de bewonersvereniging een uitgebreide bezwaarprocedure gevoerd.

Uitkomst was dat de omgevingsvergunning destijds is geweigerd. Uitgebreid onderzoek door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied toonde aan dat plaatsing van windturbines niet in overeenstemming was met vigerende bestemmingsplannen en met de maatregelen in de PRV ter bescherming van het landschap en de leefomgeving. NDSM Energie heeft toentertijd tot aan de Raad van State geprobeerd de PRV eisen “bovenwettelijk” te verklaren maar is daar niet in geslaagd. De Raad van State heeft de omgevingsvergunning voor windturbines bij de Noorder-IJplas definitief geweigerd.

Geluidsnorm niet houdbaar

In Nederland geldt een geluidsnorm voor de afstand van windturbines tot woningen van 350 meter. Om 2 redenen zal die bij de huidige plannen voor windturbines aan de Noorder-IJplas juridisch niet houdbaar zijn.

Op de eerste plaats is bij het bepalen van deze norm niet de situatie meegenomen waarbij windturbines aan het water geplaatst worden, zoals in het onderhavige geval waarbij windturbines aan de oever van de Noorder-IJplas gepland zijn terwijl de woningen aan de overkant van het water liggen. De geluidsnorm zal daarom door een rechter worden gecorrigeerd voor ‘bodemdemping’ (water draagt geluid significant verder dan een gemiddelde situatie op het land) waardoor de windturbines aan de Noorder-IJplas ruimschoots de geluidsnorm overstijgen.

Op de tweede plaats geldt in alle Europese landen om ons heen een afstandsnorm van 800 tot 1200 meter. Duitsland heeft onlangs vanwege voortschrijdend inzicht de minimaal vereiste afstand tot woningen verhoogd naar 1000 meter.

In een uitzending van radioprogramma Argos van 26 september 2020 stellen deskundigen dat om gezondheidsredenen een afstand tot windturbines van 10 x de ashoogte aan te bevelen is.

<https://www.vpro.nl/argos/lees/nieuws/2020/onhoorbaar-geluid-schadelijk-voor-gezondheid.html#>

Het zal moeilijk verdedigbaar zijn om in Nederland een lagere geluidsnorm toepasbaar te laten blijven. Uit de documenten van de Amsterdamse RES blijkt dat voor de wind zoekgebieden is uitgegaan van 350 meter tot woningen. De kans is dus groot dat dit uitgangspunt zal sneuvelen in bezwaarprocedures.

Inspraak

Er valt nogal wat af te dingen op de stelling dat inspraak is meegenomen bij de plannen voor windturbines aan de Noorder-IJplas:

- In de zomer van 2019 heeft de Bestuurscommissie van Amsterdam Noord met twee zeer drukbezochte avonden de omwonenden geconsulteerd over de inrichting van de Noorder-IJplas als toekomstig stadspark. Algemeen werd de wens geuit de huidige ruigte-natuur vooral te handhaven. De plaatsing van windturbines werd niet ondersteund.
(Zie Concept Ruimtelijk Toetsingskader Noorder-IJplas pagina 47)

- Voor de Amsterdamse RES zijn in november 2019 inspraak-ateliers gehouden. Bij deze ateliers kwam naar voren dat de Amsterdamse parken en groengebieden gevrijwaard moeten blijven van windturbines.
(Zie Concept RES Amsterdam pagina 48)
- Binnen een straal van 1200 meter rond de Noorder-IJplas staan 3500 woningen. Voor een digitale informatiebijeenkomst georganiseerd door de gemeente Amsterdam op 25 en 30 juni 2020 kwamen niet meer dan 20 omwonenden opdagen. Daarmee kan een informatieavond niet als betekenisvol worden aangemerkt.
- In de uitnodiging voor de digitale bijeenkomst bleek bovendien dat een deel van de presentatie werd gedaan door de toekomstige projectontwikkelaar van de turbines bij de Noorder-IJplas, NDSM Energie. Het toewijzen van zoekgebied 2 aan een projectontwikkelaar rijmt niet met de doelstelling om eerst belanghebbenden te consulteren voordat er zakelijke afspraken worden gemaakt. Bewoners hebben direct bezwaar aangetekend bij het bestuur van Amsterdam Noord en geëist dat eerst een overleg moest plaatsvinden tussen ons en de gemeente voordat wij in gesprek gingen met een toekomstige projectontwikkelaar. Hieraan is door de gemeente geen gehoor gegeven.

Participatie is geen compensatie

Omdat het windturbine-project bij de Noorder-IJplas mede wordt uitgevoerd door een burgercoöperatie, is aan omwonenden de mogelijkheid geboden om te participeren en daarmee het voordeel te genieten van lagere energieprijzen. Maar zelfs in het geval dat energie gratis zou zijn, compenseert dit geenszins de woningwaardedaling en de overlast door geluid, slagschaduw en uitzicht. Het is dus een volstrekte misvatting dat participatievoordelen zouden kunnen compenseren voor de grote nadelen van windturbines in een woonomgeving.

Bewoners hebben inmiddels NDSM-Energie en gerelateerde burgercoöperaties aansprakelijk gesteld voor de waardedaling van onze woningen in het geval dat het project doorgang zou vinden.

Windturbines aan de Noorder-IJplas geen oplossing

Er zijn voor Amsterdam voldoende alternatieven om duurzame energie op te wekken zonder de leefomgeving van burgers aan te tasten. In het Westelijk Havengebied staan geen woningen en is er plaats voor 50 windturbines.

Verder heeft Amsterdam een enorm potentieel aan daken en gevels voor zonne-energie. De RES Amsterdam heeft geïnventariseerd dat het potentieel aan zonne-energie op de daken en gevels van Amsterdam gelijk staat aan 148 windturbines. Hiermee is Amsterdam in staat om een grote bijdrage aan duurzame energie te leveren, zonder de leefomgeving aan te tasten.

Wij hopen u met dit schrijven te hebben kunnen informeren over het ontbreken van draagvlak voor plaatsing van windturbines aan de Noorder-IJplas en over de geringe kans dat dit project doorgang kan vinden. Hopelijk kunt u met ons de betrokken overheden, bedrijven en burgercoöperaties overtuigen om een kansrijker en breder gesteund alternatief te ontwikkelen voor de opwek van duurzame energie in de regio Amsterdam.

Met vriendelijke groet,

Peter Verbeek

Namens Bewonersvereniging Zijkanaal H